

2 CRÓNICAS

(Norü taxre i popera i wenaxarü ãëxgacügüchigaxü ümatüxü)

Charumóõ rü Tupanana
naxcax naca i cuax

1 ¹Rü Charumóõ ga Dabí nane, rü wüxi ga poracü ga ãëxgaci nixí, yerü Cori ya Tupana nüxü naruñgüxéé, rü yemacax natachiga. ²Rü yexguma ga núma ga Charumóõ rü naxcax nangema ga guxúma ga Iraéanecüäxgürü ãëxgacügü ga churaragüerugü, rü íanegüarı ãëxgacügü, rü chacherdótegüarı ãëxgacügü, rü papágü ga ãëxgacü ixígüxü ga Iraéanewa. ³Rü yexguma marü yema duúxügü ga yexma ngutaquenexümaxä yadexaguwena ga Charumóõ, rü Gabaóüwa namaxä naxü yerü yéma nixí ga nayexmaxü ga guma Tupanapata ga naxchirunaxcax ga nüxcüma norü duü ga Moiché chianexügu naxüxüne. ⁴Rü marü tama Gabaóüwa nayexma ga yema baú ga Tupanaarü mugü nagu nuxü, yerü núma ga Dabí rü ūpaacü marü Quiriá-Yearíüwa nayayaxu rü Yeruchareüwa nanange nawa ga guma ípata ga naxchirunaxcax ga yema

baúcax yexma naxüxüne. ⁵Natürü Gabaóüwatama nayexma ga yema ãmarearü guchicaxü ga bróüchenaxcax ga naxüxü ga Becharé ga Úri nane ga Úrtaxa ixíci. Rü yema ãmarearü guchicaxü rü Cori ya Tupanapatapexewa nayexma ga Gabaóüwa. Rü núma ga Charumóõ rü guxúma ga yema duúxügü ga íyaxümücügxü rü yéma Gabaóüwa naxí nax Tupanamaxä yanadexagüxüçax. ⁶Rü núma ga Charumóõ rü nagu nachinagü ga yema ãmarearü guchicaxü ga bróüchenaxcax ga Tupanapatapexewa yexmaxü. Rü yemawa ínanagu ga 1,000 ga ãmaregü ga naxünagü ga Tupanacax dajü. ⁷Rü yematama chütaxügu, rü núma ga Tupana rü Charumóõçax nangox rü ñanagürü nüxü: —iChoxna naxcax naca i tjaxü i cunaxwaxexü! Rü choma rü tá cuxna chanaxä —ñanagürü. ⁸Rü núma ga Charumóõ rü Tupanaxü nangaxüga rü ñanagürü: —Cumax, Pa Tupanax, rü poraäcü chaunatü ga Dabí cuxü nangechaütümüxü. Rü ñuxma rü

chaunatüchicüxü ãëxgacüxü choxü quingucuchixëx. ⁹Rü ñuxmax, Pa Cori Pa Tupanax iëcü yanguxëx ga yema chaunatü ga Dabímaxä nüxü quixuxü rü tá nüxü curüngüxëe i nanegü rü nataagü! Erü ñuxma rü marü ãëxgacüxü choxü cuxuneta natanüwa i ngëma muxüchixü i curü duüxügü i ñoma naxnecütexerüxü imuxü. ¹⁰Rü ëcü choxna naxä i cuqx nax guxüxüma chacusxäcax rü ngëmaäcü mea namaxä ichacuáxücax i ngëma curü duüxügü! —Erü texé tükü natauxcha nax namaxä itacuáxü i ñaa curü duüxügü i muxüchixü? —ñanagürü. ¹¹Rü nüma ga Tupana rü Charumóöixü nangäxü rü ñanagürü: —Ñuxma nax chauxütawa naxcax ícucaxaxü i cuqx nax mea chorü duüxügümäxä icucuáxücax rü chataäxë, erü tama naxcax ícuca nax cumuarü ngëmaxüäxü rüexna cuxü chatachigaxëexü, rü tama naxcax ícuca nax chanadäixücax i curü uanügü rü tama naxcax ícuca nax cumáarü maxüäxücax. Natürü ngëma naxcax ícucaxaxü nixi i cuqx rü cuäexü nax cucusxä nax ngëmaäcü mea namaxä icucuáxücax i chorü duüxügü i naxcax ãëxgacüxü cuxü chingucuchixëexü. ¹²Rü ñuxma rü cuxna chanaxä i cuqx nax guxüxüma cucusxä. Natürü naétü cuxna chanaxä i diëru rü ngëmaxügü rü cuxü chatachigaxëexë. Rü yema nüxíraxügüxü ga ãëxgacügü rü tama cuxruxü chanatachigaxëexë, rü ngëma cuwena ãëxgacügü ixígüxü rü taxütama ngëxgumarüxü chanatachigaxëexë —ñanagürü ga Tupana. ¹³Rü yemawena rü nüma ga Charumóö rü natáegu nawa ga guma Tupanapata ga Gabaöüwa

yexmane. Rü Yerucharéüwa naxü rü yéma Iraéanecüaxgüarü ãëxgacü nixi. ....

Charumóö rü Tíruarü ãëxgacü ga Iráümaxä inaxüga

2 ¹Rü nüma ga Charumóö rü nanaxunagü nax Cori ya Tupanaaxü naxüäxü ga wüxi ga tupauca ga taxüne. Rü yexgumarüxü ta nüxü nixu rü tá naxüäxü ga napata nax ãëxgacü yixixü. ²Rü yemacax nüxü naxuneta ga 70,000 ga nugütaerüügü, rü 80,000 ga nutagüarü mexëeciwarüügü ga maxpúneanewa puracüexü, rü 3,600 ga naerugü ga yema puracümaxä icuqxügüxü. ³Rü yemawena ga Charumóö rü ñane ga Tíruarü ãëxgacü ga Iráüixütawa namuga rü ñanagürü: —Cuxna chaca nax choxü curüngüxëexü yema chaunatü ga Dabíxü curüngüxëegurüxü ga yexguma mürapewagü ga ocayiwanaxcax nüma cumugügurüxü nax napata naxüäxücax —ñanagürü.

.....

Charumóö nanaxü ga Tupanapata

3 ¹Rü nüma ga Charumóö rü inanaxügü ga maxpúne ga Moríagu nax naxüäxü ga Cori ya Tupanapata ga Yerucharéüwa. Rü guma maxpúnewa nixi ga Cori ya Tupana rü nanatü ga Dabícax nangóxü. Rü yema nixi ga yema nachica ga guma Yebuchéutanüxü ga Orná trígu nawa púxü rü Dabí nüxü unetaxü nachicaxü ga guma Tupanapata. ²Rü yexguma marü 4 ga taunecü marü ãëxgacü yixígu ga Charumóö rü meama norü taxre ga

tauemacüarü taxre ga ngunexígu (abrilarü 17) nixí ga inaxügüxü nax naxüxü ga guma Tupanapata.

.....

5 ¹Rü yexguma marü yanguxgu ga guma Tupanapata, rü nüma ga Charumóő rü yéma nanana ga yema Tupanapataaru yemaxügü ga úirunaxcax rü diérumünaxcax ga nanatü ga Dabí Cori ya Tupanana naxü. Rü Tupanaarü diérutanügu namaxä nanguxü.

Yema baú ga Tupanaarü mugü
nagu nuxü rü guma yexwacaxüne ga
Tupanapatawa nanangegü

²Rü nüma ga Charumóő rü Yeruchareűgu nanangutaquqexexëx ga yema Iraéanecüäx ga ãëxgacüticümüwa ügüxü, rü guxüma ga yema 12 ga Iraéticumügüarü ãëxgacügüchigü, rü guxüma ga papágü ga natanüxüeru ixígüxü. Rü yemaacü nanangutaquqexexëx nax mäxpüne ga Chióőwa yayauxgüaxücxax ga yema baú ga Tupanaarü mugü nagu nuxü, rü guma yexwacaxüne ga napatawa nangegüaxücxax. ³Rü yema ngunexü ga Iraéanecüäxgü nagu naxüchigagüäxü nax düxenügütüüwa nayexmagüxü ga meama norü 7 ga tauemacügu (octubre) rü yexguma nixí ga Charumóőmaxä nangutaquqexegüxü ga yema Iraéanecüäxgüarü ãëxgacügü. ⁴Rü yéma mäxpüne ga Chióőwa nangugü ga guxüma ga yema Iraéanecüäxgüarü ãëxgacügü. Rü yema Lebítanüxü rü nayangegü ga yema baú ga Tupanaarü mugü nagu nucuxü. ⁵Rü guma yexwacaxüne ga napatawa nanangegü

ga yema baú wüxigu namaxä ga guma nüxíraxüne ga napata ga naxchirunaxcax rü guxüma ga norü yemaxügü. Rü yema chacherdótegü rü Lebítanüxü nixí ga yéma nanaxü. ⁶Rü nüma ga ãëxgacü ga Charumóő rü guxüma ga Iraéanecüäxgü rü yexma nangutaquqexegü napexegu ga yema baú ga Tupanaarü mugü nagu nucuxü. Rü yema nax namuxüchixü ga yema carnérugü, rü wocaxacügü i yatüxü ga Tupanacax daixü rü taxucürüwa texé tayaxugü. ⁷Rü yemawena ga yema chacherdótegü rü guma Tupanapataarü aixepewa nanangegü ga yema baú ga Tupanaarü mugü nagu nucuxü. Rü yema Nachica i Üünexügü nayaxügü natüügu ga guma naxpexátü ga yema taxre ga daxüçüäxchicünaxä ga Charumóő üxü. ⁸Rü yema taxre ga daxüçüäxchicünaxägü rü guma naxpexátügü rü baú íxüxüétuguama narüxonü rü nayadüxetügü ga yema baú rü guma naxpawerugü. ⁹Natürü guma naxpawerugü rü nimäx, rü yemacax yema napexegü rü nuxü tadauama ga yexguma nüxíraxüxü ga nachiäwa idawenügü, natürü yema norü iãxwa rü tama nuxü tadau.

.....

¹³Rü yema wiyaetenüxü rü paxetatanüxü rü wüxigu nawiyaegü rü Tupanaxü nicuqxüxü rü Cori ya Tupanana moxë naxägü. Rü yemaacü napaxetagü namaxä ga norü cornétagü rü norü platiyugü rü togü ga paxetaruügü. Rü yexguma ínawiyaegüyane rü ñanagüürügü: “¡Nüxü picuqxüxügü ya Cori ya Tupana erü nüma rü namecüma rü ngëma norü

ngechaū rü taguma inayagux!”
ñanagürügү. Rü yexgumatama ga guma Cori ya Tupanapata rü caxixūmaxā nanapá.¹⁴Rü yema caxixūgagu rü nüma ga chacherdótegү rü taxucürüwama yexma narücho nax yadaxēēgūaxūcax ga yema puracü ga yéma Tupanacax ínaxügütü. Yerü Tupanaarü üünemaxā nanapá ga guma napata.

Charumóő rü Tupanamexēgu nanaxú ga guma īpata ga naxüxüne

6 ¹Rü yexguma ga Charumóő rü nayumüxē rü ñanagürü: “Cumax, Pa Cori Pa Tupanax, rü cugü quixu nax caixanexü i waemaxüwa cumaxüxü.²Natürü choma rü cuväcax chanaxü ya daa īpata nax yimawa cungexmaechaxūcax”, ñanagürü. ³Rü ñuxuchi nüma ga äëxgacü ga Charumóő rü naxväcax nadäuegu ga guxüma ga yema Iraéanecüägxü ga yexma chigüxü. Rü mexü namaxā naxuegu rü ñanagürü:⁴—Namecümaxüchi ya Cori ya törü Tupana. Rü nüma rü marü nayanguxëx ga yema chaunatü ga Dabímaxā nüxü yaxuxü ga yexguma ñaxgu nüxü:⁵“Rü yemätama ngunexü ga Equítuanewa chorü duüxügü ga Iraétanüxü íchanguxüxëxügumama rü taguma nüxü chaxuneta ga wüxi ga ñane nax yimagu naxüxücax ga chopata. Rü taguma natanüwa nüxü chaxuneta ga wüxi ga yattü nax chorü duüxügü i Iraétanüxügümäxä inacuáxücax.⁶Natürü i ñuxma rü nüxü chaxuneta ya Yerucharéü nax ngëxma naxüxücax ya chopata. Rü nüxü chaxuneta ya Dabí nax yimá chorü duüxügüarü äëxgacü ixixücax”, ñanagürü ga Tupana. ⁷Rü

nüma ga guma chaunatü ga Dabí rü nüxü nangúchaū ga nax naxüxü ga wüxi ga īpata ya taxüne naxväcax ya Cori ya törü Tupana. ⁸Natürü nüma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü nüxü: “Wüxi i mexü nixi nax nagu curükñinxü nax chäväcax cunaxüxü ya wüxi ya chopata. ⁹Natürü taxütáma cuma nixi i cunaxüxü. Rü yimá cune ya tá cuxü ngëxmacü tá nixi ya naxüci ya yima chopata”, ñanagürü ga Tupana. ¹⁰Rü yexguma ga nüma ga Charumóő rü duüxügüxü ñanagürü: —Nüma ya Cori ya Tupana rü marü nayanguxëx ga yema norü uneta. Erü ñuxma i choma rü äëxgacü chixi tümachicüxi ya chorü papá. Rü chanaxü ya yima īpata ya taxüne naxväcax ya Cori ya törü Tupana. ¹¹Rü ñuxma rü yimagu chayaxücuchi i ngëma baú i nawa nangexmagüxü i Cori ya Tupanaarü mugü ga nutagu ümatüxü ga nüxcümaxügüxü ga törü oxigümaxä nüxü yaxuxü —ñanagürü. ¹²⁻¹³Rü nüma ga Charumóő rü duüxügüxü nanaxüxëx ga wüxi ga chinagüchica ga bröüchenäväcax. Rü meama Tupanapataartü ngäxüäxtügu nüxü nanaxüxëx napexegu ga ämaretarü guchicaxü. Rü yima chinagüchica rü nüxü nayexma ga 2 métru 70 ga norü max, rü taxre ga métru ga norü tatachinü, rü wüxi ga métru 57 ga norü máchane. Rü yemagu nachinagüäcüma rü guxüma ga Iraéanecüägxü ga yexma ngutaquegüxümaxä nidexa. Rü yexguma duüxügü nüxü írüdaunüyane rü nüma ga Charumóő inacaxápüxü, rü daxü naxunagüchacüxi rü ñaäcü nayumüxé:¹⁴“Pa Cori Pa Torü Tupanax, rü woo i daxüguxü i naanewa, rü woo i

ñoma i naanewa, rü nataxuma i taxacü i cuxrüxü ixixü. Erü cumax rü cuyanguxexë i curü unetagü rü aixcüma nüxü cunawex nax namaxä cumecümäxü i ngëma curü duüxügi i norü ngúchaümaxä cuga ñinüexü.¹⁵Rü cuma rü cuyanguxexë ga curü uneta ga chaunatü ga Dabímaxä nüxü quixuxü ga daa cupatachiga. Rü ñuxma rü aixcümaxüchima cunangoxexë i ngëma.

¹⁶!Rü ñuxmax, Pa Torü Tupanax, rü ngëxgumartüxü ta yanguxexë ga yema uneta ga chaunatü ga curü duü ga Dabímaxä nüxü quixuxü ga yexguma ñacuxgu nüxü: ‘Rü cutaagü tá nixi i guxügutáma äëxgacügi ixigüxü i Iraétanüwa ega cuxrüxü mea nagu namaxëgu i chorü mugü’, ñacuxgu!
¹⁷Rü ngëmacax, Pa Cori Pa Torü Tupanax, cuxü chacäqaxü nax cuyanguxexüçax i ngëma curü uneta ga chaunatü ga curü duü ga Dabímaxä nüxü quixuxü”, ñanagürü.

.....

7 ¹⁻²Rü yexguma Charumóö nüxü rüchauxgu nax nayumüxexü rü daxüguxü ga naanewa narüngu ga üxüema rü yema ämaregü ga Tupanacax yéma nanaxü rü yema naxünagü ga Tupanacax nadaijixüétugu nangu rü nixae. Rü yema Tupanaaru üüne rü guma Tupanapata namaxä nanapä rü yemacax ga yema chacherdótegü rü taxucüruwama nagu nachocu. ³Rü yexguma yema Iraéanecüägxü yema üxüemaxü rü Tupanaaru üünexü nadaugüga nax ñuxäcü Tupanapataétugu ínaxixü, rü guxüma ga nümagü rü yema inachauäxtüügu nacaxápüxügi rü

nanangücuchitanü. Rü Tupanaxü nicuaxüxügi rü nüxna moxë naxägü rü ñanagürügü: —Nüma ya Tupana rü namecüma rü norü ngechaü rü taguma inayagux — ñanagürügü. ⁴Rü yemawena rü nüma ga äëxgacü ga Charumóö rü guxüma ga yema togü ga Iraéanecüägxü rü Tupanacax nanadai rü nayagu ga muxüma ga naxünagü.
 .....

Tupana rü Charumóömaxä inaxuneta

¹¹⁻¹²Rü yexguma Charumóö yanguxëegu ga guma Tupanapata rü guma äëxgacüpata rü guxüma ga yema togü ga yemaxügi ga naxüxü, rü nüma ga Cori ya Tupana rü wüxi ga chütacü naxcax nangox rü ñanagürü nüxü: —Marü nüxü chaxinü i ngëma curü yumüxü rü marü nüxü chaxuneta ya daa chopata nax yimagu chäuxcax penadaixüçax rü ípenaguxüçax i ngëma naxünagü i choxna pexämaregüxü.

¹³⁻¹⁴Rü ngëmacax i ngëxguma íchayachaxächixëegu ya pucü nax taguma napuxüçax rü munügi íchangugüxëegu nax penetügi nangööixüçax rüexna pexcax daxaweanne íchanguxëegu, natürü ngëxguma chopexegu pegü íperüxiragügi i pemax nax chorü duüxügi pixigüxü, rü peyumüxëgügi rü chäuxcax pedaugügi, rü nüxü perüxoegu i ngëma chixexü i pecümagü, rü choma rü tá pexü chaxinü i yéa daxüguxü i naanewa íchangexmaxüwa. Rü tá pexü nüxü icharüngüma i perü chixexügi rü tá ichayanaxoxexë i ngëma guxchaxü i perü naanewa ngëxmaxü. ¹⁵Rü ñuxmacürüwa rü mea tá pexü nüxü

chaxñü i perü yumüxëgü i daa chopatawa pexüxü. ¹⁶Erü chomatama nüxü chaxuneta rü chanaxüünexëxé ya daa chopata nax nawa tá guxüguma changexmaxü. Rü guxüguma chauäewa nangexma rü tá nüxna chadau. ¹⁷⁻¹⁸Rü ñüxma i cumax, Pa Charumóõx, rü ngëxguma tá cunatü ya Dabírixü mea chauga cuixñugu, rü nagu cumaxügu i ngëma chorü mugü rü chorü ucuxëgü, rü choma rü tá chayanguxëxé ga yema uneta ga cunatü ga Dabímaxä nüxü chixuxü nax cumax rü cutaagü rü guxügutáma Iraéanecüägxüarü ãëxgacügü tá yixígüxü. ¹⁹⁻²⁰Natürü ngëxguma pema rü choxna pixígachitanügu rü tama peyanguxëeägu i ngëma mugü ga pexna chaxäxü rü naxchicünqxägüxümare picuqxüügügu, rü tá nawa pexü íchawoxü i ñaa naane i pexna chaxäxü. Rü tá nüxna chixügachi ya daa chopata ya chaxüünexëechiréne, rü tá wüxi i cuguruxü chayaxixëxé napexewa i ngëma togü i nachixüanegü. ²¹Rü daa chopata ya mexechichiréne rü nachicaxica tá ngëma nayaxü. Rü ngëxguma i guxüma i duüxü i nawa üpetüxü i ñaa nachica rü nüxü nadaugügu i ngëma chopatachica rü tá namaxä nabajxächie rü tá ñanagürügü: “¿Tüxcüü ya Cori ya Tupana i poraäcü nachixexëäxü i ñaa nachixüane rü daa napata?” ñanagürügü tá. ²²Rü namücgü rü tá nanangäxügü rü ñanagürügü tá: “Ngëmaäcü namaxä nangupetü erü ñaa duüxügü rü nüxna nixígachi ya Cori ya norü oxigüarü Tupana ga Equítuanewa ínanguxüxëecü, rü nawe narüxí ga yema naxchicünqxägümare rü nüxü

nicuaxüxügü. Rü yemacax nixí ga Tupana ga naxcax ínanguxëegüäxü ga yema taxü ga guxchaxügü”, ñanagürügü tá —ñanagürü ga Tupana nüxü ga Charumóõ.

.....

Yerucharéüwa ãëxgacü nixí ga Chedequía

36 ¹¹Rü nüma ga Chedequía rü nüxü nayexma ga 21 ga norü taunecü ga yexguma noxri ãëxgacü yixixgu. Rü 11 ga taunecü nixí ga ãëxgacü yixixü ga Yerucharéüwa. ¹²Natürü wüxi ga ãëxgacü ga tama Tupanaga ñüçü nixí. Yerü tama inarüxñüchaü nüxü ga guma orearü uruxü ga Yeremía ga Tupana nawa namaxä idexacü. ¹³Rü naétü tama nayanguxëxé ga norü uneta ga Tupanapexewa Babiróniaanearü ãëxgacü ga Nabucudonochómaxä nüxü yaxuxü nax norü churaragümaxä tá nüxü nangüxëexü. Rü nüma ga Chedequía rü poraäcü nügü nataixëxé nax tama Tupanaga naxinüxüçax. ¹⁴Rü yexgumarüxü ta ga guxüma ga Yudáanecüäxarü ãëxgacügü rü norü duüxügü rü chacherdótegü rü ta, rü poraäcü chixri namaxë. Rü to ga nachixüane ga tama Tupanaxü cuaxgüxüarü tupanachicünqxäxü nicuaxüxügü. Rü yemaacü chixexü nawa naxügü ga guma Tupanapata ga nüma ga Tupana nüxü unetane nax napata yixixüçax ga Yerucharéüwa. ¹⁵Rü nüma ga Cori ga Iraéanecüägxüarü oxigüarü Tupana rü guxüguma yéma nanamugü ga norü orearü uruügü nax yaxucuxëgüaxüçax, yerü nüma ga Tupana rü nüxü nangechaütümüxügü

ga norü duūxügü rü nüxü nangechaū ga guma napata ga nawa nayexmane.

¹⁶Natürü nümagü ga yema duūxügü rü nüxü nacugüeama ga yema Tupanaarü orearü uruūgü rü tama nüxü inarüxñüechaū ga yema namaxä nüxü yaxuxü. Rü yemacax ga nüma ga Tupana rü düxwa namaxä nanu ga yema norü duūxügü rü taxúema Tupanaxü ítayachaxächixëx.

Nagu narüchixe ga Tupanapata rü ínawoxü ga Yudáanecüäxgü

¹⁷Rü yemacax nüma ga Cori ya Tupana rü Cadéugüarü äëxgacüxü namu nax nadaiaxüçax ga yema Iraéanecüäxgüarü ngextüxügü ga Tupanapatawa puracüexü. Rü tama nüxü tangechaütümüxügü ga guxema ngextüxügüxe, rü paxegü, rü yaxguäxgü, rü guxema ichixéxe. Rü yemaacü ga nüma ga Cori ya Tupana rü guxüma ga Iraéanecüäxgüxü Cadéugümexëgu nayixëx nax nadaiaxüçax. ¹⁸Rü guxüma ga Tupanapataarü yemaxügü ga itaxü rü ixíraxü rü nayana. Rü norü diérugü ga guma Tupanapata, rü guma äëxgacüpataarü diérugü rü yema norü ngüxëerügürü diérugü, rü nüma ga Cadéugüarü äëxgacü rü ïane ga Babiróniawa nanana. ¹⁹Rü guma Tupanapata rü nayagugü rü yema Yeruchareüarü poxeguxü rü nagu napogüe. Rü guma äëxgacüpatagü ínanagu rü inayanaxoxëegü ga guxüma ga tjaxacü ga tatanüxü ga guma ïanewa yexmaxü. ²⁰Rü yemawena rü yema Iraéanecüäxgü ga íyaxüguxü rü Babiróniaanewa nanagagü nax äëxgacüarü rü nanegürü puracütanüxü

yixígüxüçax. Rü yemaacü nixigü rü nüxmata Pérchiaanearü äëxgacüümexëwa nayexmagü ga Cadéugü. ²¹Rü yemaacü nixi ga yanguxü ga yema Tupanaarü ore ga Yeremíawa nüxü yaxuxü ga ñaxgu: “Rü ngëma naane rü tá inarüngü”, ñaxgu. Rü aixcüma yemaacü nangupetü yerü yema 70 ga taunecü ga Cadéugümexëwa nax nayexmaxü rü inarüngü ga yema Iraéane yerü nataxuma ga duūxügü ga nawa puracüexü.

Pérchiaarü äëxgacü ga Chíru nanaxunagü nax wena naxüaxü ga Tupanapata

²²Rü guma taunecü ga nagu yangucuchicü ga Chíru nax Pérchiaanearü äëxgacü yixígüxüçax, rü nüma ga Tupana rü Chíruäewa nananguxëx ga ïnü nax naxunagüaxüçax ga wüxi ga mu ga Iraéanecüäxgüétüwa idexaxü nax nüxü nangüxëegüxüçax. Rü nanaxümatü ga yema mu rü guxü ga norü naanewa nanamu nax yemaacü yanguxüçax ga Cori ya Tupanaarü ore ga Yeremíawa nüxü yaxuxü. ²³Rü nüma ga Chíru ga Pérchiaanearü äëxgacü rü nanaxunagü i ñaa ore ga ñaxü: “Rü nüma ya Cori ya daxüguxü i naanearü Tupana, rü choxmexwa nanangexmagüxëx i guxüma i äëxgactigü i ñoma i naanewa ngëxmagüxü. Rü choxü namu nax Yeruchareügu chanaxüxüçax ya napata i Yudáanewa. Rü ngëmacax ya ngexerüxüxe i pemax nax Cori ya Tupanaarü duūxügü pixígüxü irü eëci pechixüanecax pewoegu! iRü nüma ya Cori ya perü Tupana pexü rüngüxëx!” ñanagürü ga äëxgacü ga Chíru.